

доповнюють матеріальне стимулювання. Визнання досягнень, можливості професійного розвитку, участь у прийнятті рішень та формування командної взаємодії створюють середовище, що підтримує прагнення працівників до інновацій та активної участі у реалізації стратегічних змін.

Отже, трансформація систем оплати праці у період стратегічних змін є критично важливим інструментом управління, який забезпечує ефективність реалізації стратегій підприємства, підвищує мотивацію та продуктивність працівників, а також сприяє гнучкості та стабільності організації у мінливих ринкових умовах.

Список використаних джерел:

1. Гусева О. Ю., Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Соціально-трудова відносина та економіка праці: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 190 с.
2. Заставнюк Л. І. Мотивація персоналу як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. С. 1-8.
3. Кушнірук В., Крамарчук М., Зозуля О. Вплив управління трудовими ресурсами на ефективність операційного менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-33>.
4. Олексенко Р. І. Управління кадровими ресурсами підприємств у сучасних умовах господарювання. *АгроСвіт*. 2020. № 14. С. 41-45.

Івакін С. Л.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ НА ОПЕРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні аграрні підприємства функціонують у середовищі високої волатильності, що зумовлює потребу у впровадженні цифрових інновацій для підвищення ефективності операційної діяльності та оптимізації виробничо-логістичних процесів. У межах сучасної економічної парадигми цифровізація розглядається як ключовий чинник формування конкурентних переваг підприємства, що узгоджується з підходами стратегічного аналізу М. Портера щодо необхідності пошуку нових джерел ринкової стійкості [2]. Міжнародні огляди інноваційної політики підкреслюють, що впровадження цифрових

рішень у реальний сектор економіки є одним із головних драйверів продуктивності та довгострокового зростання [3].

У контексті аграрного сектору цифрові інновації поєднують технології збору даних, автоматизацію операцій, хмарні сервіси, інтегровані логістичні платформи, системи моніторингу запасів та аналітичні моделі прогнозування. Їх вплив проявляється у зменшенні транзакційних витрат, прискоренні оборотності активів, зниженні операційних ризиків і підвищенні точності управлінських рішень. Дослідження показують, що підприємства, які системно впроваджують цифрові технології, демонструють вищі фінансові результати, що корелює з ідеями П. Друкера щодо пріоритету інформаційно-аналітичної функції менеджменту як основи ефективності [6].

З позицій стратегічного менеджменту впровадження цифрових інновацій потребує системного підходу до формування інвестиційної політики, оскільки модернізація технологічної інфраструктури вимагає значних капіталовкладень та передбачає оцінку їх довгострокового економічного ефекту. Сучасні підходи до розроблення стратегії підприємства підкреслюють необхідність інтеграції цифрових проєктів із базовою бізнес-стратегією, що забезпечує узгодженість цілей, ресурсів і ризиків [1]. Економічна оцінка цифрових інновацій спирається на аналіз приросту EBITDA, покращення операційного грошового потоку, скорочення тривалості операційного циклу та підвищення рентабельності продажів; при цьому використовуються інструменти фінансового менеджменту на кшталт NPV, IRR та показників окупності інвестицій [5].

Міжнародні дослідження підкреслюють важливість моделі «відкритих інновацій», що передбачає залучення зовнішніх знань, цифрових платформ і технологічних партнерів для прискорення інноваційного розвитку підприємства, про що наголошує Г. Чесброу [4]. Еволюційно-динамічний підхід до інноваційного розвитку, розвинений К. Крістенсенем, дозволяє враховувати вплив деструктивних технологій, які змінюють структуру галузі та вимагають від підприємства перегляду операційної моделі [7]. Запровадження цифрових рішень на основі аналітичних інструментів, ERP-систем, автоматизації документообігу та цифрової логістики сприяє зростанню економічної цінності підприємства та формуванню довгострокових конкурентних переваг, що узгоджується з концепцією

збалансованої системи показників Kaplan & Norton [8]. Проведений теоретичний аналіз дає змогу стверджувати, що вплив цифрових інновацій на операційну діяльність аграрних підприємств є комплексним і багатовимірним. Цифровізація водночас змінює структуру витрат, підвищує прозорість бізнес-процесів, розширює можливості аналітики та посилює контроль за ключовими параметрами ефективності. З огляду на це економічна оцінка цифрових рішень повинна здійснюватися не лише через призму скорочення витрат, а й з позицій формування нових компетенцій, організаційної гнучкості та інноваційного потенціалу підприємства [9].

На основі узагальнення сучасних підходів автор дійшов висновку, що для аграрних підприємств цифрові інновації є не факультативним, а стратегічно необхідним інструментом розвитку. Їх системне впровадження дозволяє підвищити ефективність операційних процесів, зменшити чутливість до цінових та логістичних шоків і забезпечити довгострокову конкурентоспроможність у нестабільному ринковому середовищі. Економічна оцінка цифрових проєктів має стати невід'ємною частиною стратегічного управління, спираючись на поєднання фінансових показників і якісних індикаторів інноваційного розвитку [10].

Список використаних джерел:

1. Johnson G., Whittington R., Scholes K. *Exploring Strategy*. 12th ed. Pearson, 2020. 650 p.
2. Porter M. *Competitive Strategy in the Post-Digital Era*. *Harvard Business Review*, 2021. 34 p.
3. OECD. *Innovation in the Digital Economy: New Approaches to Value Creation*. Paris: OECD Publishing, 2021. 210 p.
4. Chesbrough H. *Open Innovation Results: Going Beyond the Hype*. Oxford: Oxford University Press, 2020. 280 p.
5. Brealey R., Myers S., Allen F. *Principles of Corporate Finance*. 13th ed. McGraw-Hill, 2022. 928 p.
6. Drucker P. *The Effective Executive (Revised Edition)*. HarperCollins, 2020. 240 p.
7. Christensen C., Raynor M. *The Innovator's Solution (Updated Edition)*. Harvard Business Review Press, 2023. 304 p.
8. Kaplan R., Norton D. *The Balanced Scorecard & Strategy Maps in the Digital Age*. Harvard Business School Publishing, 2022. 192 p.
9. Tidd J., Bessant J. *Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change*. 7th ed. Wiley, 2021. 680 p.
10. Nonaka I., Takeuchi H. *Human-Centered Innovation in the Knowledge Economy*. MIT Press, 2021. 276 p.